

Nøgletal for internationale børnebortførelser til og fra Danmark i 2017

Koordinationsenheden for Børnebortførelser, som ligger i Social- og Indenrigsministeriet, har opgjort de nyeste nøgletal for internationale børnebortførelser til og fra Danmark.

Nøgletallene gælder for sager, som er oprettet i 2017 og uafsluttede sager, der er overført fra tidligere år. Tallene vedrører børnebortførelsessager, hvor barnet er bortført til eller ulovligt tilbageholdt i lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med, og børnebortførelsessager til lande, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med. Endvidere omfatter nøgletallene også de centrale tal for de konventionssager, som har været behandlet i Danmark, dvs. sager, hvor et barn er bortført til eller ulovligt tilbageholdt i Danmark.

Samtlige af de konventionssager, som blev behandlet ved en dansk eller udenlandsk domstol i 2017, er behandlet efter reglerne i Haagerbørnebortførelseskonventionen af 1980. Denne konvention er en ud af fire konventioner, som Danmark har tiltrådt, og som er relevante for området.¹

Det skal bemærkes, at der kan være børnebortførelsessager, hvor Koordinationsenheden ikke er blevet inddraget, og disse sager vil således ikke fremgå af de opgjorte nøgletal. Det kan være situationer, hvor der anlægges en sag om tilbagegivelse direkte ved en dansk domstol uden om Koordinationsenheden, eller hvor den efterladte forælder i Danmark ikke kontakter Koordinationsenheden. Kontaktes Koordinationsenheden, bistår denne med vejledning og kontakten til relevante myndigheder i Danmark og i udlandet.

For en overordnet gennemgang af konventionsreglerne for tilbagegivelse af børn og årsager til sagernes afslutning henvises til afsnittene herom nedenfor.

For statistikopgørelser for tidligere år og mere information om Koordinationsenhedens arbejde henvises til hjemmesiden www.boernebortfoerelse.dk.

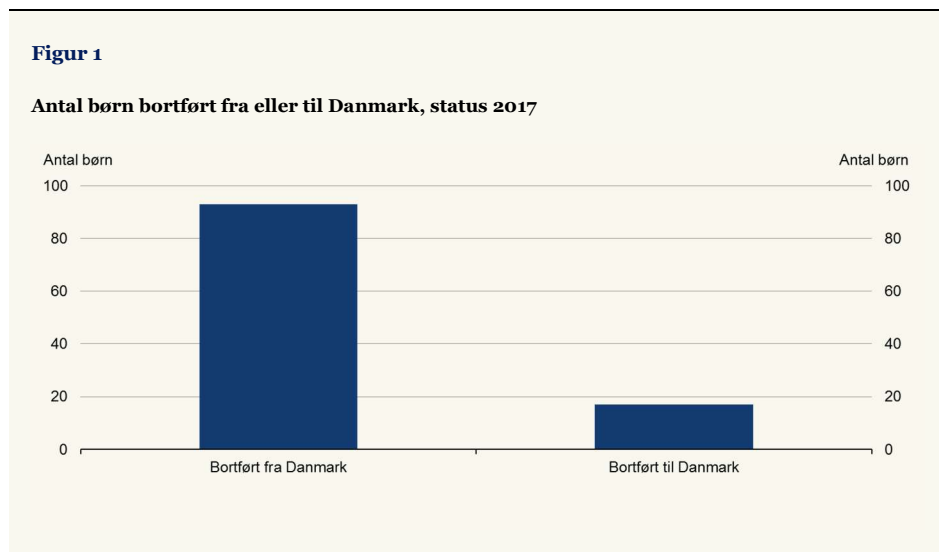
¹ De fire relevante konventioner er Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civile retlige aspekter af internationale børnebortførelser (Haagerbørnebortførelseskonventionen), Haagerkonventionen af 19. oktober 1996 om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn (Haagerbørnebeskyttelseskonventionen), Europarådskonventionen af 20. maj 1980 om anerkendelse og fuldbyrdelse af forældremyndighedsafgørelser (Europarådskonventionen af 1980), samt den nordiske domskonvention, som er gennemført ved lov nr. 635 af 15. september 1986 om anerkendelse og fuldbyrdelse af nordiske afgørelser om privatretlige krav og om ændring af retsplejeloven (den nordiske domslov).

Nøgletallene for 2017 er mere omfattende end tidligere år, hvorfor sammenligninger med tidligere år kan være vanskelige.

Overordnede tal om børnebortførelser

I 2017 behandlede Koordinationsenheden sager om bortførelser af 110 børn i alderen 0-16 år, hvor børnene var bortført enten til eller fra Danmark. Heraf var langt de fleste bortført fra Danmark til et andet land. Det gjaldt 93 børn, mens Koordinationsenheden behandlede sager vedrørende bortførelser af 17 børn til Danmark, jf. figur 1.

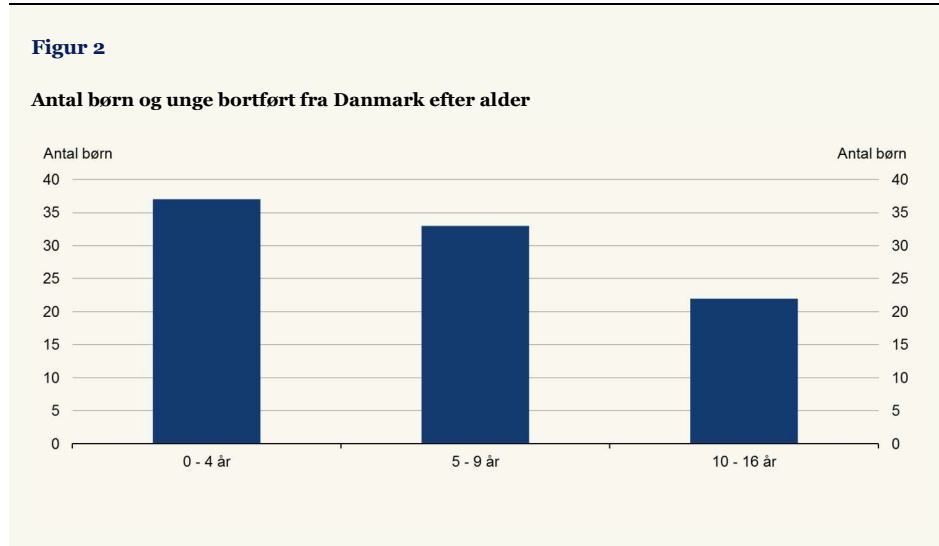

Anm.: Antal børn bortført til eller fra Danmark i alderen 0-16 år. Opgørelsen omfatter kun de sager om bortførelser, som blev behandlet i regi af Koordinationsenheden for Børnebortførelser i 2017. I figuren indgår både bortførelser fra Danmark til lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med, og bortførelser fra Danmark til lande, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med. Koordinationsenheden behandler kun børnebortførelsessager til Danmark fra lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med. Koordinationsenheden bliver ikke involveret i sager, der omhandler børn, som bortføres til Danmark fra lande uden for konventionssamarbejdet.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

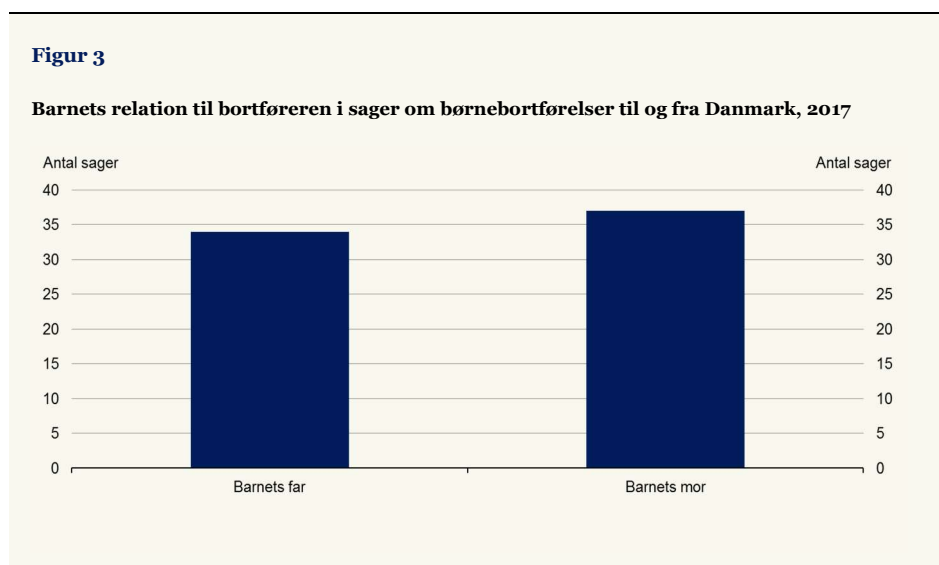
De fleste sager om bortførelser af børn fra Danmark til et andet land vedrører børn i alderen 0-4 år. Blandt de sager, som Koordinationsenheden behandlede i 2017, var 37 børn i aldersgruppen 0-4 år på bortførelsestidspunktet, mens 23 børn var i aldersgruppen 10-16 år, jf. figur 2.

Anm.: Se anmærkning til figur 1. Alderen er opgjort på tidspunktet for bortførelsen/den ulovlige tilbageholdelse.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

For det samlede antal børnebortførelsessager til og fra Danmark, var det stort set lige ofte, at bortføreren var barnets mor som barnets far. I 34 af børnebortførelsessagerne, var den bortførende forælder barnets far, og for de resterende 37 børnebortførelsessager var det barnets mor, jf. figur 3

Anm.: Se anmærkning til figur 1.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

I 2017 var der 23 sager om børnebortførelser fra Danmark til lande i Europa og 20 sager, hvor barnet var bortført til Asien. De restende sager er fordelt over de øvrige kontinenter, jf. tabel 1.

Tabel 1

Antal sager om børnebortførelse til/fra Danmark, opdelt på kontinenter, 2017

	Til/fra lande, som Danmark har et konventions-samarbejde med		Til lande, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med
	Bortført til Danmark	Bortført fra Danmark*	Bortført fra Danmark
	-----Antal sager-----		
Europa	11	21	2
Nordamerika	1	3	2
Sydamerika	1	2	3
Afrika	0	0	5
Asien	0	4	16
Total	13	30	28

Note: * I 19 af sagerne er der sendt en anmodning efter Haagerbørnebortførelseskonventionen.

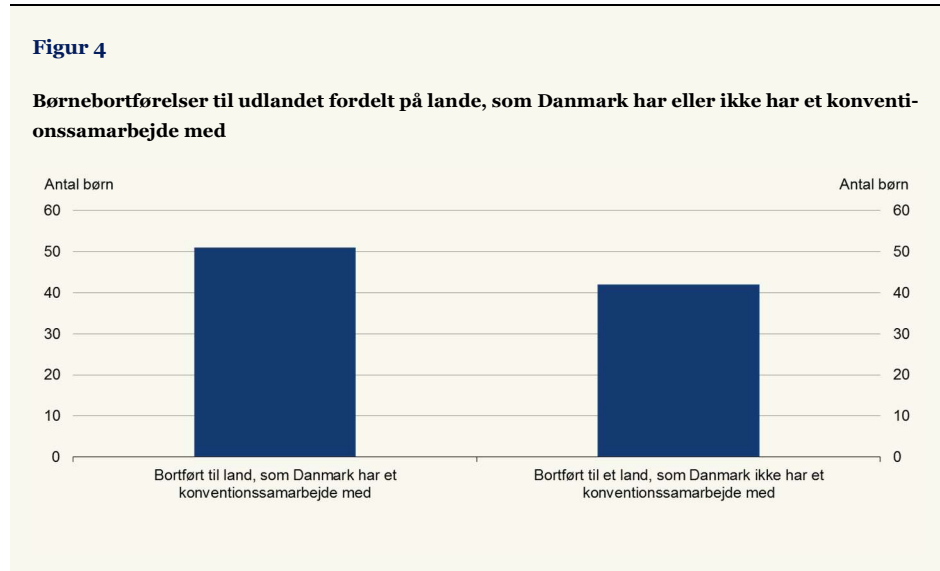
Anm.: Tyrkiet indgår i Asien og Rusland indgår i Europa.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet

Børnebortførelser til udlandet

I 2017 behandlede Koordinationsenheden i alt 58 sager med i alt 93 børn, der var bortført til udlandet. Af figur 4 nedenfor ses, at lidt over halvdelen, 51 børn, var bortført til et land, som Danmark har et konventionssamarbejde med. De resterende 42 børn var bortført til et land, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med.

Anm: Antal børn bortført fra Danmark i alderen 0-16 år. Opgørelsen omfatter kun de sager om børnebortførelser, som blev behandlet i regi af Koordinationsenheden i 2017.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

I 2017 blev i alt 27 sager, hvor et barn var bortført til udlandet, afsluttet, jf. tabel 2. Baggrunden for, at sagerne afsluttes, kan være vidt forskellige. Ligesom sagerne adskiller sig fra hinanden, gør begrundelserne for afslutningen af en sag det også. Under afsnittet ”Sagernes afslutning” findes en beskrivelse af, hvad de opregnede udfald på sagerne dækker over. En sag betragtes fx som afsluttet, når der er afsagt dom i sagen.

Tabel 2

Antal sager om børnebortførelse fra Danmark, status 2017*

	Til lande, som Danmark har et konventions-samarbejde med	Til lande, som Danmark ikke har et konventions-samarbejde med	I alt
	-----Antal sager-----		
Total antal sager**	30***	28	58
Antal sager oprettet i 2017	20	8	28
Antal sager overført fra tidligere år	10	20****	30
Antal sager afsluttet i 2017	20	7	27
Antal sager forsat verserende	10	21	31
	-----Antal børn-----		
Total antal børn	51	42	93
Antal børn bortført i 2017	33	11	44

Noter.:

* Én enkelt sag kan godt vedrører flere børn, dvs. søskende.

** Sagsbehandlingstiden for sagerne er ikke opgjort.

*** Af disse 30 sager var der i 19 sager sendt en anmodning til en centralmyndighed i udlandet om tilbagegivelse efter Haagerbørnebortførelseskonventionen.

**** To sager blev ved en fejl talt med i opgørelsen for 2016. Disse er derfor udtaget af statistikken for 2017.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

Tabel 3 nedenfor viser udfaldet af de 20 afsluttede sager om bortførelse til konventionslande. I tabellen skelnes mellem, om der blev sendt en anmodning om tilbagegivelse af barnet eller ej. I 11 ud af de i alt 20 afsluttede sager var der sendt en anmodning om tilbagegivelse efter Haagerbørnebortførelseskonventionen, jf. tabel 3.

Det er den efterladte forælder², der vælger, om der skal sendes en anmodning om tilbagegivelse efter en af konventionerne til centralmyndigheden i bortførelseslandet, ligesom forælderen selv vælger, om anmodningen skal trækkes tilbage. I de sager, hvor der ikke blev sendt en anmodning, kan dette eksempelvis skyldes, at forældrene nåede en frivillig løsning, fx en aftale om at barnet skulle tilbage til bopælslandet, inden anmodningen blev sendt, hvorfor sagen ikke blev indledt ved domstolene i bortførelseslandet.

Tabel 3

Udfaldet i de afsluttede sager om børnebortførelse fra Danmark til lande med konventions-samarbejde, 2017

	Anmodning sendt	Anmodning ej sendt	I alt
	-----Antal sager-----		

Forlig/frivillig tilbagegivelse	3	4	7
Dom: barn tilbagegives	3	0	3
Dom: barn tilbagegives ikke	2	0	2
Anmodning trukket tilbage	3	3	6
Barnet ikke fundet	0	0	0
Afvist fra centralmyndigheden	0	0	0
Tilbagegivelse med myndigheders bistand	0	2	2
Total antal afsluttede sager	11	9	20
Sagen verserer stadig	8	2	10
Total antal sager	19	11	30

Anm.: Opgørelsen over afsluttede sager er ikke udarbejdet på en måde, som gør det muligt at se hvor mange af de afsluttede sager, der er oprettet i 2017 eller overført fra tidligere år.
Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

² I sager, hvor der er tale om bortførelse af tvangsanbragte børn, er det kommunen, som kan bede om tilbagegivelse mv. af et barn.

Tabel 4 viser udfaldet af de 7 afsluttede sager, som blev behandlet i 2017, hvor barnet var bortført til et land, som Danmark ikke har et konventionssamarbejde med. Det fremgår også, at 21 sager stadig verserede ved udgangen af 2017. jf. tabel 4.

Tabel 4

Udfaldet i de afsluttede sager om børnebortførelse fra Danmark til lande uden for konventionssamarbejdet, status 2017

	Til lande, som Danmark ikke har et konventions- samarbejde med
	-----Antal sager-----
Følgelig/privillig tilbagegivelse	2
Dom: barn tilbagegives	0
Dom: barn tilbagegives ikke	0
Anmodning trukket tilbage	4
Barnet ikke fundet	0
Tilbagegivelse med myndigheders bistand	1
Total antal afsluttede sager	7
Sagen verserer stadig	21
Total antal sager	28

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

Børnebortførelser til Danmark

Som dansk centralmyndighed i henhold til Haagerbørnebortførelseskonventionen af 1980 modtager og formidler Koordinationsenheden henvendelser fra forældre, der ønsker deres barn tilbagegivet til udlandet.

Koordinationsenheden behandler kun børnebortførelsessager til Danmark fra lande, som Danmark samarbejder med efter en af de fire konventioner. Koordinationsenheden bliver ikke involveret i sager, der omhandler børn, som bortføres til Danmark fra lande uden for konventionssamarbejdet.

Det fremgår af tabel 5, at der i 2017 blev oprettet 10 sager om børnebortførelser fra lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med. Derudover blev 3 sager overført fra tidligere år, hvilket giver en total på 13 sager. Ud af disse blev 11 sager afsluttet i 2017, hvilket betyder, at 2 sager forsat verserende ved udgangen af 2017. De 13 sager vedrørte 17 børn, jf. tabel 5.

Tabel 5

Antal sager om børnebortførelse til Danmark, status 2017

	Fra lande, som Danmark har et konventionssamarbejde med
	-----Antal sager-----
Antal sager oprettet i 2017	10
Antal sager overført fra tidligere år	3
Total antal sager	13
Antal sager afsluttet i 2017	11
Antal sager forsat verserende	2
	-----Antal børn-----
Total antal børn og unge	17
Antal børn og unge bortført i 2017	14

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

Af tabel 6 nedenfor fremgår udfaldet af de 11 afsluttede sager i 2017, hvor et barn var bortført til Danmark fra et konventionsland.

Tabel 6

Udfaldet i de afsluttede sager om børnebortførelse til Danmark, som er behandlet efter Haagerbørnebortførelseskonventionen, status 2017

	Anmodning sendt
	-----Antal sager-----
Forlig/frivillig tilbagegivelse	3
Dom: barn tilbagegives	4
Dom: barn tilbagegives ikke	2
Anmodning trukket tilbage	2
Barnet ikke fundet	0
Afvist fra centralmyndigheden	0
Tilbagegivelse med myndigheders bistand	0
Total antal afsluttede sager	11
Sagen verserer stadig	2
Total antal sager	13

Kilde: Social- og Indenrigsministeriet.

Overordnet om konventionsreglerne for tilbagegivelse af børn

Som det fremgår indledningsvist behandlede Koordinationsenheden i 2017 sager efter Haagerbørnebortførelseskonventionen. Boksen nedenfor beskriver overordnet reglerne for tilbagegivelse af et barn efter denne konvention.

Tilbagegivelse efter Haagerbørnebortførelseskonventionen

Udgangspunktet efter Haagerbørnebortførelseskonventionen er, at barnet skal tilbagegives til det land, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted før bortførelsen. Den afgørende myndighed eller domstol kan dog i særlige tilfælde bestemme, at barnet ikke skal tilbagegives. Dette kan være tilfældet, hvis:

- Der på det tidspunkt, hvor myndigheden eller domstolen blev anmodet om tilbagegivelse, er gået 1 år siden bortførelsen eller tilbageholdelsen, og barnet er faldet til i sine nye omgivelser.
- Der er en alvorlig risiko for, at tilbagegivelsen vil være til skade for barnets sjælelige eller legemlige sundhed eller på anden måde sætte det i en situation, som barnet ikke bør tåle.
- Barnet selv modsætter sig tilbagegivelsen, og barnet har nået en sådan alder og modenhed, at der bør tages hensyn til dets mening.
- Tilbagegivelsen ikke vil være forenelig med grundlæggende princippet i det andet konventionsland til beskyttelse af menneskelige friheder og rettigheder.

Oplysninger om hvilke lande, Danmark samarbejder med efter konventionen, fremgår af hjemmesiden www.børnebortførelse.dk.

Sagernes afslutning

Når et barn kommer retur til Danmark, vil det være andre danske myndigheder end Koordinationsenheden, der er i kontakt med barnet og familien fremadrettet. I de sager, hvor enheden modtager besked om, at barnet er tilbagegivet til Danmark, orienterer enheden barnets bopælskommune om hjemkomsten med henblik på, at kommunen vurderer, om der skal træffes støtteforanstaltninger i relation til familien. Koordinationsenheden bliver ikke nødvendigvis orienteret om barnets eller familiens forhold i tiden efter sagens afslutning.

Som det fremgår ovenfor, blev der i 2017 afsluttet i alt 20 sager til lande, hvor der er et konventionssamarbejde. I sager, hvor der ikke er et konventionssamarbejde, blev 7 sager afsluttet i 2017. Der kan være flere forskellige årsager til, at en børnebortførelses-sag afsluttes. Nedenfor gennemgås de forskellige kategorier for, hvornår en sag registreres som afsluttet. Bemærk, at der ikke er tale om en udtømmende gennemgang.

Forlig/frivillig tilbagegivelse

En sag kan afsluttes, hvis parterne indgår forlig om, at barnet skal tilbage til sit bopælsland. Det kan også være, at bortføreren vender frivilligt tilbage til bopælslandet med barnet, dvs. uden at dette skyldes et forlig.

Dom: barnet tilbagegives

En sag vil blive afsluttet, når der er truffet en endelig afgørelse om, at barnet skal tilbagegives til bopælslandet. En sag afsluttes således ved, at den øverste kompetente instans i bortførelseslandet træffer afgørelse om, at barnet skal tilbagegives med henvis-

ning til en af konventionerne. En afgørelse om tilbagegivelse skal i visse tilfælde fuldbyrdes, hvis forælderen i bortførelseslandet ikke efterkommer domstolens/myndighedens afgørelse. Fuldbyrkelse sker efter den nationale lovgivning i det pågældende land. Når en sag registreres som afsluttet på baggrund af en endelig afgørelse, er det således ikke ensbetydende med, at barnet er tilbagegivet, eller at afgørelsen er fuldbyrdet.

Dom: barn tilbagegives ikke

Der kan være forskellige grunde til, at domstolen træffer afgørelse om, at et barn ikke skal tilbagegives. Hvis det vurderes, at en af undtagelsesbestemmelserne i konventionerne finder anvendelse, kan tilbagegivelse nægtes.

Anmodning trukket tilbage

Det er den efterladte forælder, der vælger, om en fremsat anmodning om tilbagegivelse fra et konventionsland skal trækkes tilbage, selvom sagen endnu ikke er afsluttet. Der kan være forskellige årsager til dette, og Koordinationsenheden får ikke altid oplyst baggrunden herfor.

Baggrunden for, at en anmodning trækkes tilbage af den efterladte forælder, kan eksempelvis være, at forældrene er blevet enige om, at barnet skal bo i udlandet og i den forbindelse indgår en aftale om samvær. Et andet eksempel kan være, at parterne genoptager samlivet, eller at den efterladte forælder flytter til bortførelseslandet. En forælder kan også trække sin anmodning tilbage, hvis forælderen i stedet ønsker at indlede en samværs sag i det pågældende land.

I nogle tilfælde er forælderen ”nødsaget” til at trække sin anmodning på grund af udviklingen i sagens omstændigheder. Det kan være i en situation, hvor der, efter anmodningen er indgivet, kommer oplysninger om, at den efterladte forælder har givet samtykke til flytningen eller lignende, der betyder, at der ikke var tale om en international børnebortførelse. Et andet forhold, der vil føre til, at anmodningen trækkes tilbage, kan være at barnet bliver lokaliseret i bopælslandet, og der derved ikke er eller har været tale om en international børnebortførelse.

Som nævnt vil Koordinationsenheden ikke altid blive orienteret om de nærmere omstændigheder for sagens afslutning, herunder om barnet er blevet i bortførelseslandet, eller om barnet er vendt tilbage til Danmark, da dette ofte vil bero på en aftale mellem forældrene. Endvidere bemærkes, at der ikke bliver fulgt op på de sager, som er blevet afsluttet, fordi den efterladte forælder har trukket sin anmodning.

Derudover kan der naturligvis ske ændringer i familiens forhold efter sagens afslutning, og Koordinationsenheden får ikke besked, hvis barnet senere skifter bopælsland.

Barnet er ikke fundet

Sagen afsluttes, hvis det ikke har været muligt for myndighederne i det formodede bortførelsesland at lokalisere barnet, og det må antages, at barnet befinder sig eller er blevet lokaliseret i et andet land. En ny sag kan derefter indledes, hvis barnet befinder sig i et andet land.³

³ Sagen kan i sådanne tilfælde blive omkategoriseret til det nye land, og den oprindelige sag vil blive afsluttet. Den samme sag kan således optræde flere gange i opgørelserne fx under både konventionssag og ikke-konventionssag, afhængig af hvilke lande der er tale om. Dog vil sagen i forhold til den ene kategorisering registreres som afsluttet.

Afvist fra centralmyndigheden (kun relevant i konventionsager)

Når en anmodning om tilbagegivelse efter Haagerbørnebortførelseskonventionen modtages af centralmyndigheden i bortførelseslandet, gennemgår centralmyndigheden ansøgningen og de dokumenter, det er obligatorisk at sende med ansøgningen. Centralmyndigheden har mulighed for at afvise en anmodning, hvis det er åbenbart, at konventionens betingelser ikke er opfyldt, eller anmodningen i øvrigt ikke er velbegrunderet.

Tilbagegivelse med myndighedernes bistand

I nogle tilfælde, hvor der ikke bliver sendt en anmodning efter Haagerbørnebortførelseskonventionen, kan der af forskellige årsager rettes henvendelse til myndighederne i bortførelseslandet, fx de sociale myndigheder eller politiet.

Der kan også anlægges en sag direkte ved domstolen i bortførelseslandet, hvorefter man søger om udlevering af barnet efter de nationale regler uden om konventionerne.